

Hayallerden Gerçeklere

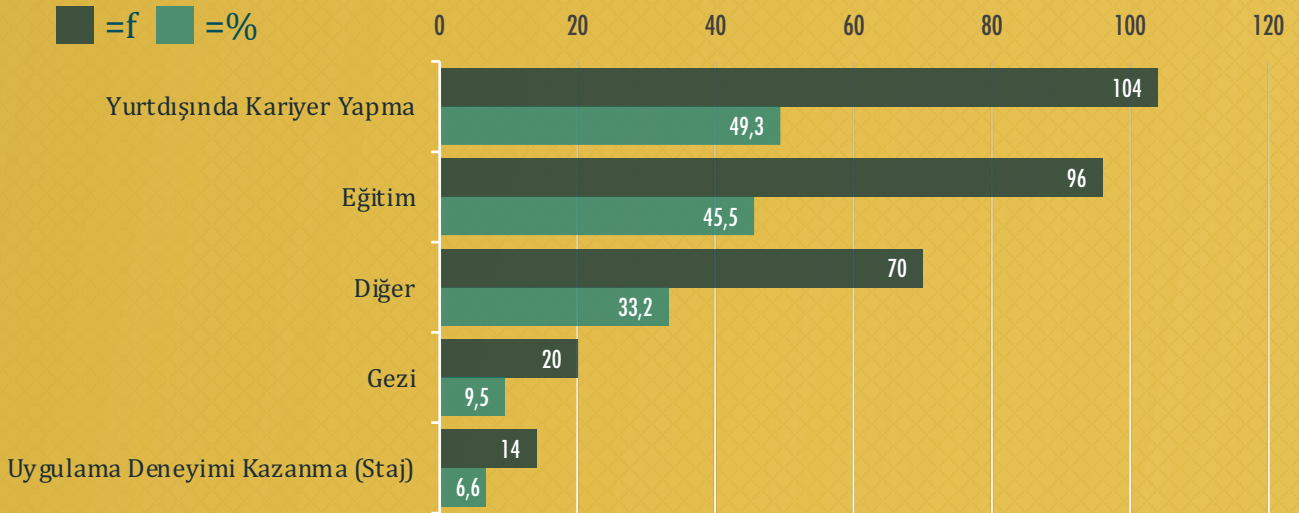
*Gençlerin Yurtdışı
Yaşam Beklentileri ve Deneyimleri*

YURTDIŞINA ÇIKMA SEBEPLERİ

Hayallerin Peşinde, Sınırların Ötesinde!

Yurtdışına çıkma kararı çoğunlukla bireylerin daha iyi bir gelecek ve gelişim fırsatlarına erişim arzusuyla şekillenmiştir. Türkiye'deki ekonomik ve sosyal faktörlerin de bu kararda etkili olduğu açıktır. Bununla birlikte, kültürel, politik ve kişisel motivasyonların çeşitli kombinasyonlarının da etkili olduğu görülmektedir. Bu bulgular, genç bireylerin yurtdışına yöneliminde ekonomik, sosyal, ve profesyonel kaygıların ön planda olduğunu ortaya koymaktadır.

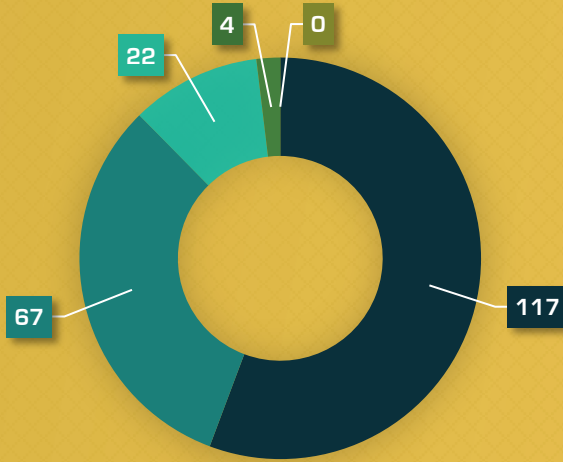

Gençlerin %49,3'ü yurtdışına çıkma kararını kariyer yapma motivasyonu ile ilişkilendirmiştir. Bu, daha iyi iş imkanları ve profesyonel gelişim fırsatlarının yurtdışında daha erişilebilir olduğu algısını yansıtmaktadır. %45,5 ile ikinci sırada yer alan eğitim, yurtdışında daha kaliteli akademik programlar ve eğitim olanaklarına erişim arzusunu göstermektedir. %33,2 oranında belirtilen "Diğer" kategorisi, kişisel ve spesifik motivasyonların çeşitliliğini göstermekle birlikte bu motivasyonların büyük kısmını Türkiye'deki ekonomik problemler (%5,2) ve sosyal problemlerin (%3,3) oluşturduğu görülmektedir. Bu, ekonomik istikrarsızlık ve sosyal bozulmaların yurtdışına çıkma kararında önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Buna ek olarak daha iyi yaşam standartlarına erişim (%3,8) ve çocuklara daha iyi bir gelecek sunma isteği (%3,3), bireysel ve aile odaklı motivasyonları yansıtmaktadır.

YURT DIŞI ÖNCESİ AİLE İLE İLETİŞİM

Güçlü Bağlar, Güvenli Adımlar!

Güçlü aile bağları, yurt dışına adım atarken bireylerin kendilerini daha güvende ve desteklenmiş hissetmelerini sağlar.

- **Çok İyi:** Ailemle her zaman yakın ve destekleyici bir iletişimimiz oldu.
- **İyi:** Ailemle genellikle iyi bir iletişimimiz oluyor, ancak bazen anlaşmazlıklar yaşayabiliyoruz.
- **Orta:** Ailemle iletişimimiz zaman zaman değişkenlik gösteriyor, bazı iyi bazı zor zamanlarımız oluyor.
- **Çok Kötü:** Ailemle iletişimimiz büyük ölçüde kopuk, anlaşmazlıklar ve sorunlar sıkça yaşanıyor.
- **Kötü:** Ailemle sık sık anlaşmazlık yaşıyoruz ve iletişimimiz genellikle zorlu oluyor.

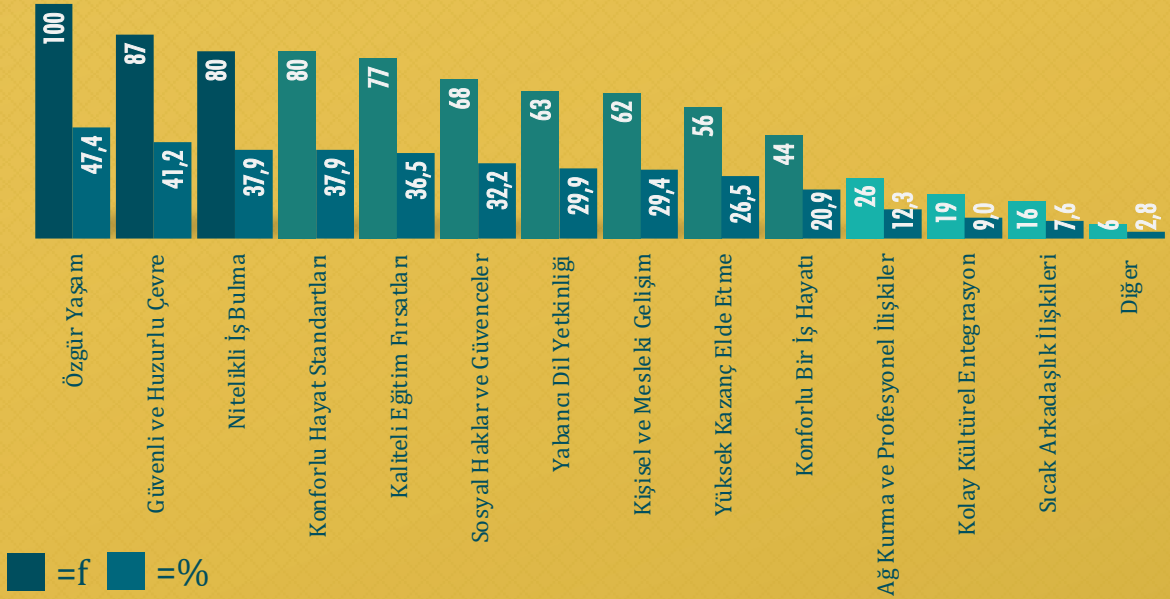
Gençlerin büyük bir çoğunluğunun yurtdışına çıkmadan önce aileleriyle olumlu bir iletişim düzeyine sahip olduğu görülmektedir. %55,7 oranında genç, aileleriyle her zaman yakın ve destekleyici bir iletişim içinde olduklarını belirtmiştir. Bu yüksek oran, aile bağlarının genel olarak güçlü olduğunu göstermektedir. %31,9 oranında genç ise aileleriyle genellikle iyi bir iletişim içinde olduklarını, ancak bazen anlaşmazlıkların yaşanabildiğini ifade etmiştir. Bu durum, ilişkilerde zaman zaman doğal olarak ortaya çıkan çatışmaları işaret edebilir. Aile bağlarının güçlü olması, yurtdışına taşınma gibi önemli bir karar alırken katılımcıların destekleyici bir çevreye sahip olduklarını işaret etmektedir. Ancak, az da olsa "Orta" ve "Çok Kötü" kategorilerinde yer alan katılımcılar, daha değişken veya zayıf aile ilişkilerine sahip olmuştur. Bu durum, yurtdışına taşınma kararında bireysel faktörlerin de etkili olabileceğini düşündürmektedir.

YURTDIŞI ÖNCESİ BEKLENTİ

Yeni Bir Hayatın Çekim Gücü!

Gençler ağırlıklı olarak daha iyi yaşam koşulları, güvenlik, özgürlük ve ekonomik fırsatlar için yurt dışına çıkmak istemektedir. Eğitim ve kişisel gelişim beklentileri öne çıkarken; sosyal çevre ve kültürel uyum gibi unsurlar görece daha az önem taşımaktadır.

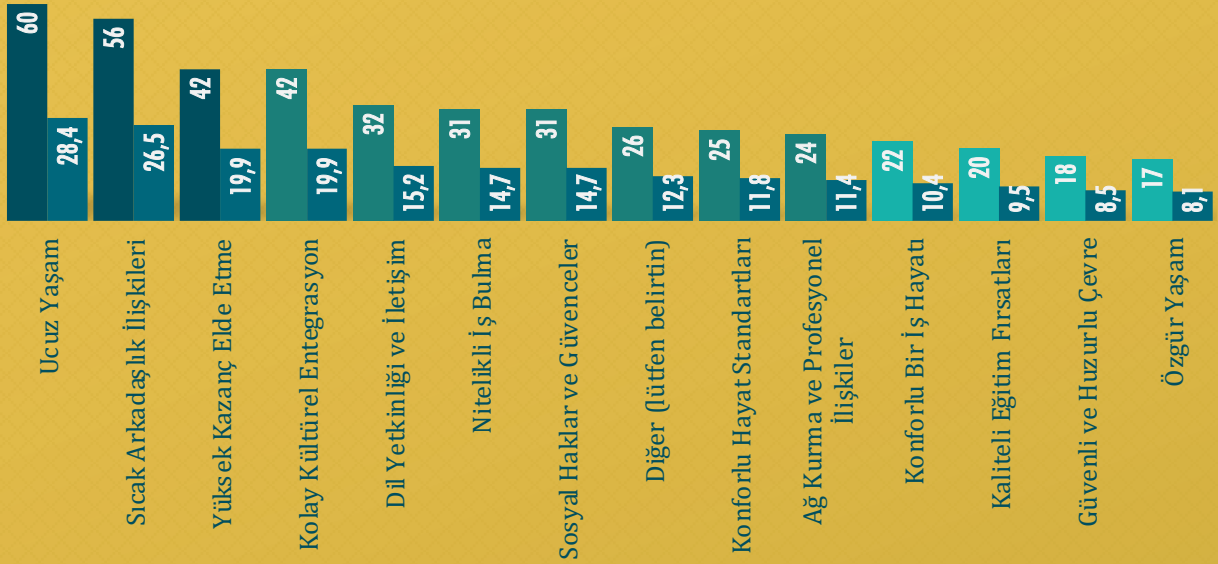

Gençlerin yurtdışına çıkış motivasyonları, genel olarak daha iyi yaşam standartlarına, özgürlüğe, güvenliğe ve ekonomik fırsatlara erişim beklentisi üzerine yoğunlaşmaktadır. Gençlerin neredeyse yarısı (%47,7) yurtdışına çıkarken özgür bir yaşam arayışı içinde olduklarını belirtmiştir. Bu durum, bireysel hak ve özgürlüklerin sağlanmasına yönelik bir talep olduğunu göstermektedir. %41,2 ve %37,9 oranıyla gençlerin ikinci ve üçüncü sıradaki beklentileri güvenli ve huzurlu bir çevre, yurtdışında nitelikli bir iş bulma ve konforlu bir yaşam standardına erişimdir. Güvenli bir ortamda yaşama isteği konforlu bir yaşam standardına erişim ve dolayısıyla ekonomik faktörlerin yurtdışına çıkma kararında etkili olduğu görülmektedir. Bunların yanı sıra kaliteli eğitim fırsatları, sosyal hak ve güvence arayışı, yabancı dil yetkinliği, kişisel ve mesleki gelişim ve yüksek kazanç elde etme gibi beklentiler de yüksek oranda ifade edilmiştir.

YURTDIŞI BEKLENTİSİ HAYAL KIRIKLIĞI

Büyük Hayallerle Gidilen Yol, Gerçeklerle Şekillenene Yaşam!

Katılımcıların yurtdışına çıkarken taşıdığı beklentiler, yaşadıkları deneyimler sonucunda yeniden şekillenmiş ve bazı alanlarda hayal kırıklığına dönüşmüştür.

Grafikte, katılımcıların hâlen yurt dışında yaşarken öncelik verdikleri unsurlar görülmektedir.

Yurtdışına çıkmadan önce özgür yaşam ve güvenli çevre gibi idealist hedefler ön plandayken, yurt dışında geçirilen süre içinde öncelikler belirgin bir şekilde pratik ihtiyaçlara kaymıştır. En yüksek orana sahip unsur, “ucuz yaşam” olmuştur (60 kişi, %28,4). Bu durum, yurt dışında yaşam maliyetlerinin katılımcıların gündelik yaşamında belirleyici bir faktör haline geldiğini göstermektedir. İkinci sırada yer alan “sıcak arkadaşlık ilişkileri” (56 kişi, %26,5), katılımcıların yalnızlık ve kültürel uyum zorluklarını aşmak için güçlü sosyal bağlara yöneldiklerini ortaya koymaktadır.

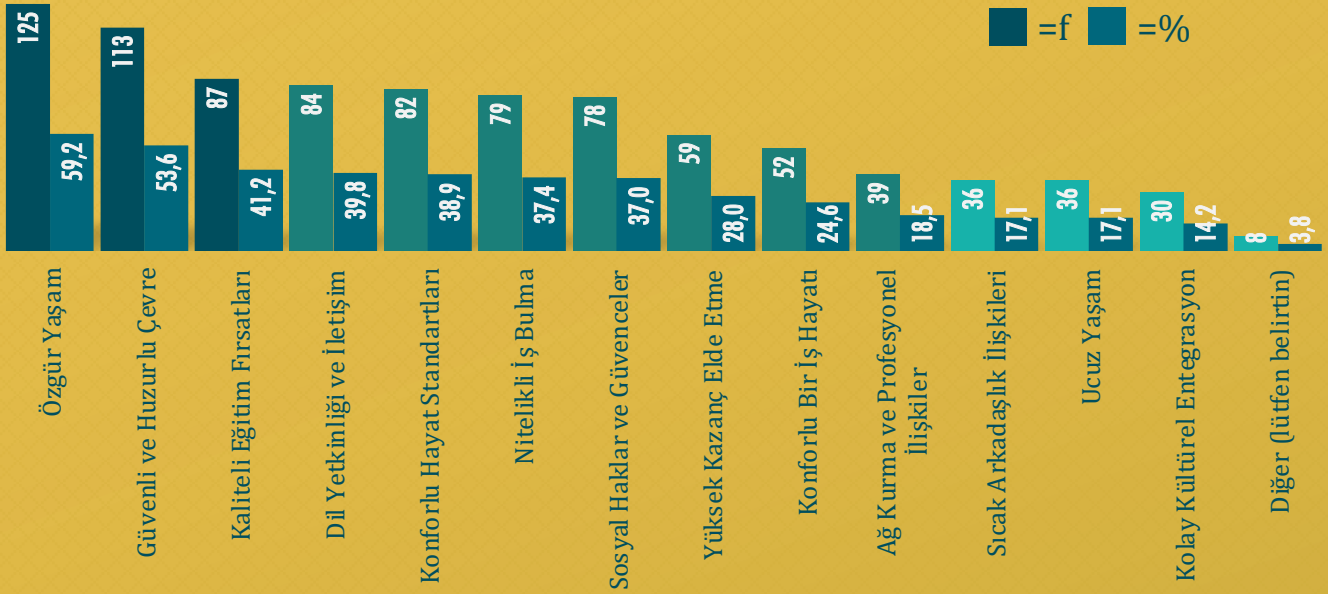
Başlangıçta önemli görülen yüksek kazanç elde etme (%19,9) ve kolay kültürel entegrasyon (%19,9) faktörlerinin orta seviyede kalması, bu alanlarda beklenen başarıya ulaşılamadığını ve bir ölçüde hayal kırıklığı yaşandığını göstermektedir. Dil yetkinliği ve iletişim (%15,2) ile nitelikli iş bulma (%14,7) gibi unsurlar ise, yurt dışı deneyiminin devam eden zorluklarını yansıtmaktadır.

Grafiğin alt sıralarında yer alan özgür yaşam (%8,1) ve güvenli ve huzurlu çevre (%8,5) ise, başlangıçta büyük bir motivasyon kaynağı olsa da zamanla geri planda kalmıştır. Bu durum, bireylerin beklentilerinin değiştiğinin ve günlük yaşam kaygılarının idealist hedeflerin önüne geçtiğinin açık bir göstergesidir.

YURTDIŞI KARŞILANAN BEKLENTİLER

Gerçekleşen Hayaller, Güçlenen Motivasyonlar!

Katılımcıların yurt dışına çıkarken taşıdığı beklentilerin hangilerinin karşılandığını görmek, deneyimlerinin yönünü ve memnuniyet düzeyini ortaya koymaktadır.

En yüksek oranda karşılanan beklenti özgür yaşamdır (125 kişi, %59,2). Bu sonuç, katılımcıların yurt dışı deneyiminde en çok hissettikleri olumlu değişimin bireysel özgürlük alanında olduğunu göstermektedir.

İkinci sırada güvenli ve huzurlu bir çevrede yaşama beklentisinin karşılandığı görülmektedir (113 kişi, %53,6). Bu durum, katılımcıların yurt dışında kendilerini daha güvende ve huzurlu hissettiklerini ortaya koymaktadır.

Üçüncü sırada kaliteli eğitim fırsatlarının beklentileri karşılaması dikkat çekmektedir (87 kişi, %41,2). Dil yetkinliği ve iletişim (%39,8) ile konforlu hayat standartlarının karşılanması (%39,9) da yüksek oranlarda gerçekleşmiştir.

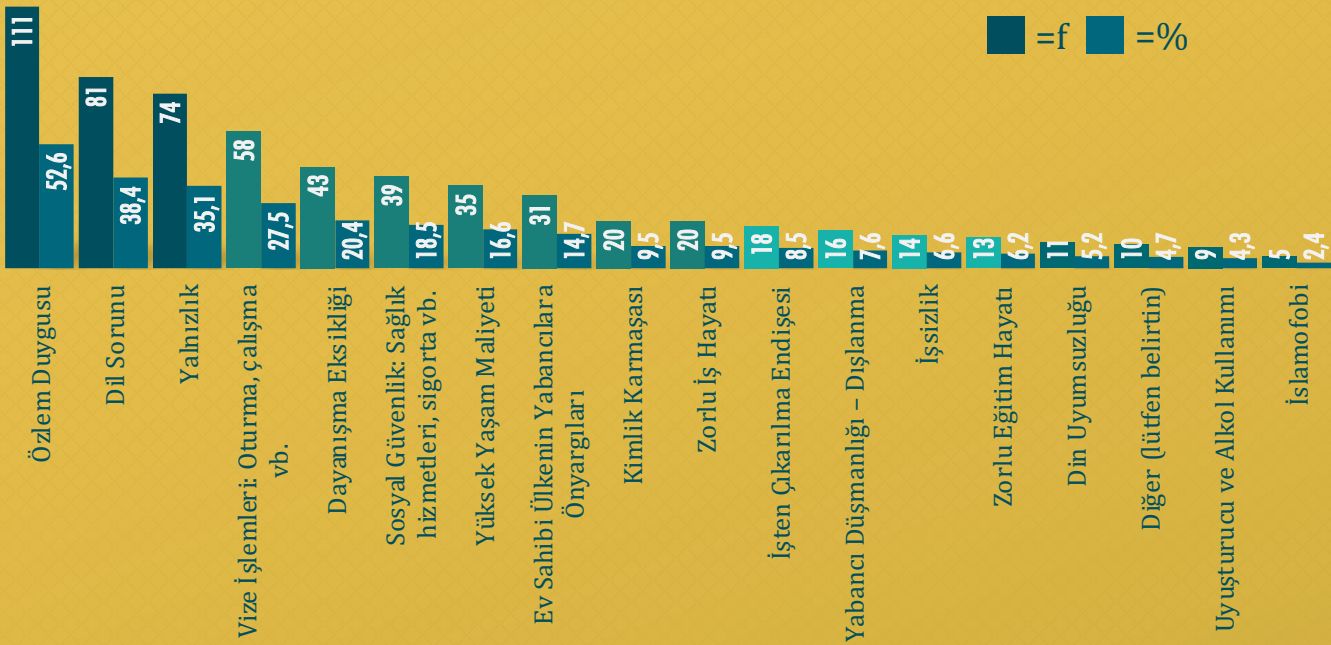
Nitelikli iş bulma (%37,4) ve sosyal haklar ve güvenceler (%37,0) orta düzeyde karşılanan beklentiler olarak öne çıkmaktadır.

Daha alt sıralarda sıcak arkadaşlık ilişkileri (%17,1), ucuz yaşam (%17,1) ve kolay kültürel entegrasyon (%9,0) gibi sosyal uyum ve maliyetle ilgili faktörler bulunmaktadır. Bu sonuçlar, ekonomik ve sosyal entegrasyon süreçlerinde katılımcıların bekledikleri düzeye ulaşamadığını göstermektedir.

YURTDIŞINDA KARŞILAŞILAN PROBLEMLER

Fırsatların Yanında, Zorluklarla Yüzleşmek!

Katılımcıların yurt dışında yaşadıkları deneyimler, yalnızca beklentilerini karşılamakla sınırlı kalmamış, aynı zamanda çeşitli zorluklarla mücadele etmelerini de gerektirmiştir.

“Gelir Düzeyi” problemi (111 kişi, %58,4) en yaygın sorun olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, yurt dışında yaşam maliyetlerinin ve gelir-gider dengesinin bireyler için ciddi bir stres kaynağı olduğunu göstermektedir.

İkinci sırada “dil sorunu” bulunmaktadır (81 kişi, %44,1). Bu, özellikle kültürel uyum ve sosyal ilişkilerin kurulmasında önemli bir engel oluşturmaktadır.

Yalnızlık ise üçüncü sırada yer almakta (74 kişi, %38,7) ve yurt dışındaki bireylerin sosyal bağlar kurmada zorlandıklarını ortaya koymaktadır.

Diğer önemli sorunlar arasında;

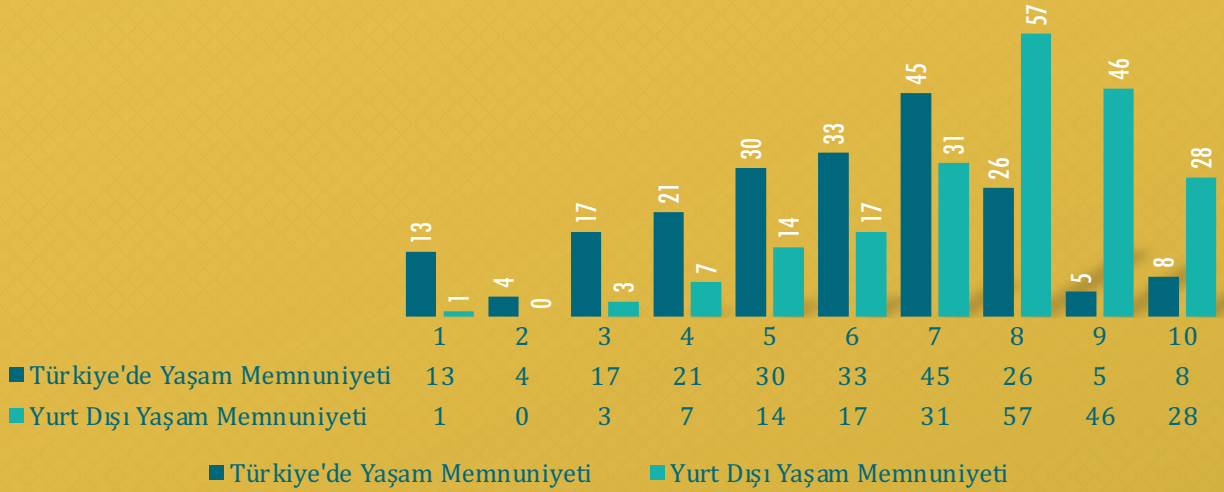
- Vize, ikamet ve oturma izinleri (51 kişi, %26,6),
- Dayanışma eksikliği (48 kişi, %25,1),
- Sosyal güvenlik, sağlık ve hizmet erişiminde güçlükler (35 kişi, %18,3),
- Yüksek yaşam maliyetleri (33 kişi, %17,3),
- Evsizlik veya barınma sorunları (28 kişi, %14,6) öne çıkmaktadır.

Daha düşük oranlarda da olsa, iş bulma zorlukları, içsel çatışmalar, kültürel uyumsuzluk ve ayrımcılık gibi problemler rapor edilmiştir.

YURTDIŞI YAŞAM MEMNUNİYETİ

*Hayallerin ve Gerçeklerin Kesiştiği Nokta:
Memnuniyet Düzeyleri!*

Türkiye'deki yaşam orta düzeyde tatmin edici bulunurken, yurt dışı deneyimi daha yüksek memnuniyet sağlıyor.

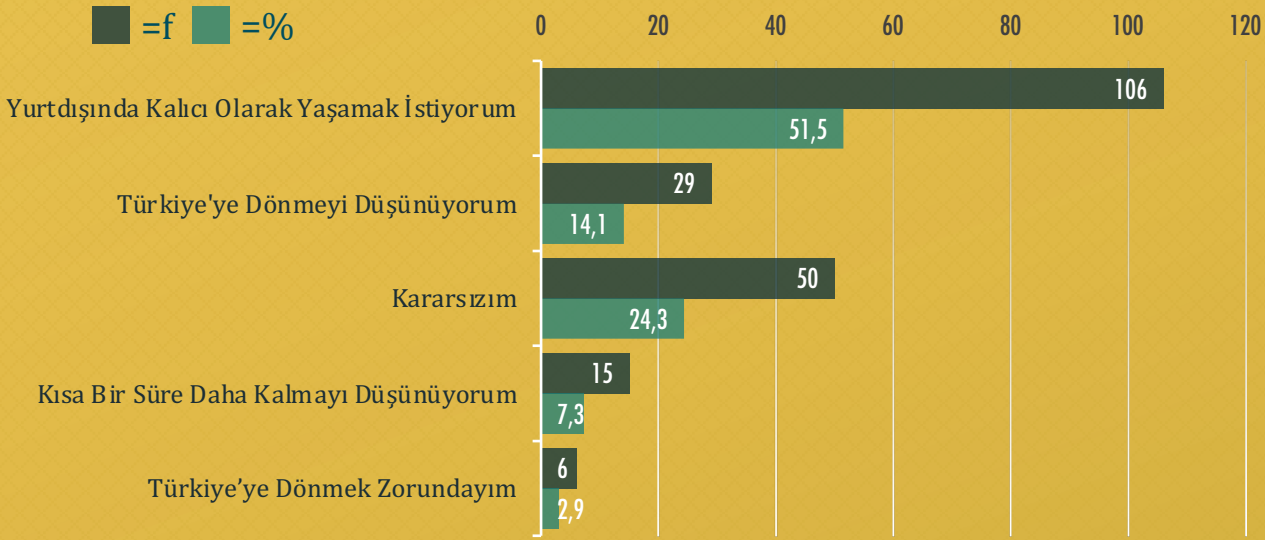

Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının yaşam memnuniyeti puanlarının büyük ölçüde yüksek değerlere yoğunlaştığı görülmektedir. Benzer şekilde, Türkiye'de yaşamış olan katılımcıların memnuniyet düzeyleri ağırlıklı olarak orta seviyelerde toplanmaktadır. Her iki grubun da değerlendirmeleri belirli kümelerde yoğunlaşsa da, dağılımlar farklılık göstermektedir. Yurt dışındaki katılımcılar memnuniyetlerini daha çok 8, 9 ve 10 gibi yüksek puanlarla ifade ederken, Türkiye'deki memnuniyet değerlendirmeleri 5, 6 ve 7 puanlarında yoğunlaşmakta.

YURTDIŞINDA KALMA DÜŞÜNCESİ

Geçici Bir Yolculuktan Kalıcı Bir Hayata!

Katılımcıların yarısından fazlası yurt dışında kalıcı olarak yaşamak istemekte. Türkiye'ye kesin dönüş yapmayı düşünenlerin oranı ise oldukça düşük. Katılımcıların yaklaşık dörtte biri ise geleceğe dair kararsız.

Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının büyük çoğunluğu (%51,5) yaşadıkları ülkeye kalıcı olarak yerleşmeyi tercih etmektedir. Bu durum, bireylerin yurt dışındaki yaşamdan genel olarak memnun olduklarını ve uzun vadeli bir gelecek planı yaptıklarını göstermekte. Buna karşılık, Türkiye'ye dönmeyi açıkça planlayanların oranı oldukça düşük olup yalnızca %14,1'dir. "Kararsızım" diyenlerin oranı ise %24,3'tür ve bu grup, gelecekteki koşullara göre yön değiştirebilecek potansiyelde. "Kısa süre daha kalmak istiyorum" (%7,3) ve "dönmek zorundayım" (%2,9) gibi geçici ve zorunlu nedenlerle yurt dışında bulunan bireylerin oranı toplamda sadece %10,2'dir. Bu da yurtdışı yaşam tercihinin çoğunlukla gönüllü ve uzun vadeli olduğuna işaret etmekte.

YURTDIŞI PİŞMANLIK

Doğru Karar mı, Yoksa Zorlayıcı Bir Deneyim mi?

Katılımcıların büyük çoğunluğu, yurt dışına taşınma kararından pişmanlık duymadığını, hatta kararlarının doğru olduğunu düşünmekte. Pişmanlık hissedenlerin oranı ise oldukça düşük.

Yurt dışına taşınma kararını değerlendiren katılımcıların çok büyük bir kısmı (%69,2), verdikleri karardan hiç pişman olmadıklarını ve bunun hala doğru bir tercih olduğunu düşünmekte. Bu bulgu, yurtdışı yaşam kararının büyük ölçüde bilinçli ve olumlu sonuçlar doğuran bir karar olduğunu göstermekte. Pişmanlık hisseden katılımcılar ise oldukça az. “Zamanı geri alsaydım farklı bir karar alırdım” diyenlerin oranı sadece %2; “çok fazla pişmanlık hissediyorum” diyenler ise yalnızca %1,5’lik bir grubu oluşturmakta. Bu oranlar, yurtdışına çıkma kararı sonrası ciddi olumsuzluk yaşayan bireylerin çok sınırlı sayıda kaldığını gösteriyor. Kararsız kalan (%12,1) ve az da olsa pişmanlık yaşayanların (%15,2) toplamı %27,3’tür; bu grup, yurtdışında yaşam sürecinin bazı zorluklarını deneyimlemiş olsa da genel eğilimle çelişmeyecek şekilde kararlarını büyük ölçüde kabullenmiş gibi görünüyor.

YURTDIŞINDA ZORLUKLARLA BAŞA ÇIKMA

Zorluklar Karşısında Güçlenmek ve Uyum Sağlamak!

Katılımcıların yurt dışında karşılaştıkları zorluklarla başa çıkarken kullandıkları yöntemler, uyum süreçleri ve psikolojik dayanıklılıkları hakkında önemli ipuçları sunmaktadır.

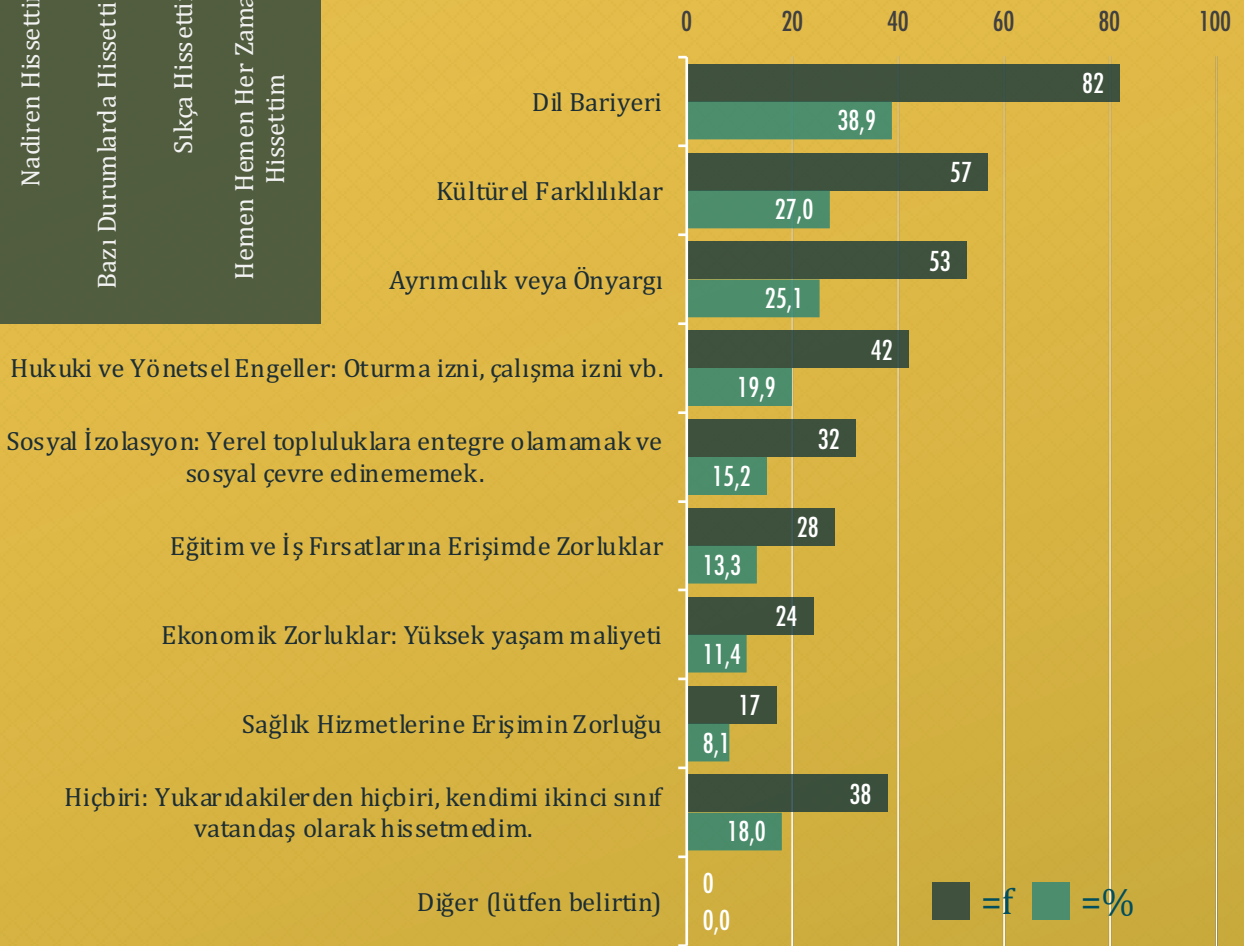
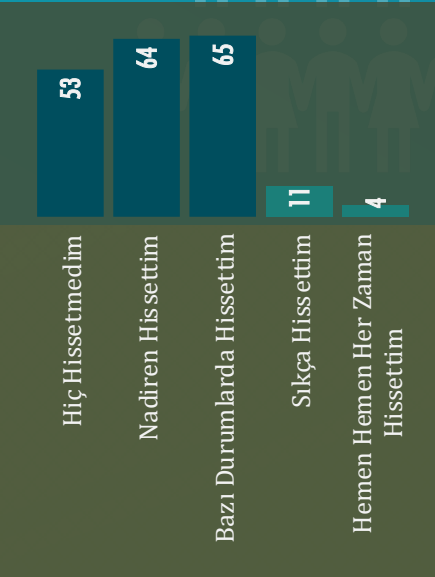
Katılımcılar, yurt dışındaki zorluklarla başa çıkarken öncelikle sosyal bağlarını güçlendirmeye ve aktif bir yaşam tarzı oluşturmaya yönelmektedir. Bu durum, sosyal destek ve paylaşımın uyum sürecinde kritik bir rol oynadığını göstermektedir. Aynı zamanda kariyer, eğitim ve kişisel gelişim odaklı stratejiler, bireylerin zorlukları fırsata dönüştürme çabalarını yansıtmaktadır. Profesyonel yardım ve manevi destek gibi yöntemler daha az tercih edilse de, bu grupların varlığı farklı başa çıkma yollarının çeşitliliğini ortaya koymaktadır.

Genel olarak sonuçlar, bireylerin yurt dışında karşılaştıkları zorlukları aşmada sosyal ilişkiler, kişisel uğraşlar ve hedef odaklı yaklaşımların ön planda olduğunu göstermektedir.

YURDIŞINDA İKİNCİ SINIF VATANDAŞLIK HİSSİ

Görünmeyen Sınırlar: Yurt Dışında Eşitlik ve Ayrımcılık Deneyimi

Katılımcıların yurt dışında kendilerini ikinci sınıf vatandaş olarak hissetme düzeyleri, sosyal uyum süreçlerini ve karşılaştıkları engelleri ortaya koymaktadır.

Yurt dışında yaşayan bireylerin önemli bir kısmının tam zamanlı değil, belirli durumlarda ikinci sınıf vatandaş hissine maruz kaldığını göstermektedir.

En önemli sorun dil bariyeri olarak öne çıkmakta, bunu kültürel farklılıklar ve ayrımcılık izlemektedir.

Bu bulgular, yurt dışında dil eğitimi ve sosyal entegrasyon programlarının artırılmasının, bireylerin aidiyet duygusunu güçlendirebileceğini göstermektedir.

Ayrıca, ayrımcılık ve önyargıyla mücadele eden politikalar, bireylerin kendilerini eşit bireyler olarak hissetmelerine katkı sağlayacaktır.

Tutunma Biçimleri: Yurt Dışı Deneyiminde Psikolojik Dayanıklılık Stratejileri

Katılımcıların yurt dışında karşılaştıkları zorluklara karşı geliştirdiği psikolojik başa çıkma stratejileri, bireylerin yalnızca çevreye değil, kendi iç süreçlerine nasıl yöneldiğini de ortaya koyuyor. Veriler, bu stratejilerin çoğunlukla sosyal çevre oluşturma, aktif meşguliyet ve uyumlanma çabaları üzerinden kurulduğunu göstermektedir.

Sosyal Destek ve Bağ Kurma Odaklı Stratejiler

- Yeni arkadaşlıklar edinmek, çevreyi genişletmek (%52,1)
- Aile ve arkadaşlarla düzenli iletişim kurmak (%40,8)
- Yerel destek gruplarına/topluluklara katılmak (%6,2)

Katılımcıların en çok başvurduğu başa çıkma biçimi, sosyal ilişkiler aracılığıyla duygusal destek sağlamak olmuştur. Bu eğilim, daha önce en çok yaşanan sorunlar arasında yer alan yalnızlık ve özlem duygularına karşı doğrudan bir yanıt niteliğindedir.

Aktif Meşguliyet ve Gündelik Yapılarla Başa Çıkma Stratejileri

- Hobi edinmek, spor yapmak, sosyal aktivitelere yönelmek (%48,3)
- Yapılan işe daha fazla odaklanmak (%34,1)
- Derslere odaklanmak (%14,7)
- Kişisel gelişim için kurslara veya atölyelere katılmak (%6,6)

Bu stratejiler bireyin günlük yaşamını yapılandırma, zaman yönetimi ve zihinsel meşguliyet yoluyla zorluklara dolaylı direnç geliştirdiğini gösteriyor. Psikolojik olarak "devam etme" ve "normalliği yeniden kurma" çabaları burada belirgindir.

Uyum ve Dönüşüm Odaklı Stratejiler

- Yerel kültüre ve dile odaklanmak (%34,1)
- Kariyer ve eğitim hedeflerini yeniden değerlendirmek (%19,4)
- Geri dönüş planları yapmak (%5,7)

Bu grup, bireyin ya mevcut ortama entegre olma ya da kendi yolculuğunu yeniden kurgulama yönünde attığı adımları gösterir. Uyum, yalnızca pasif bir kabullenme değil; aynı zamanda yön değiştirme, yeniden konumlanma ve anlam üretme biçimidir.

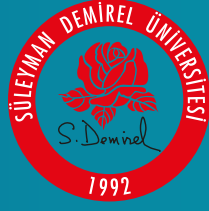
İçsel Güç Kaynaklarına ve Profesyonel Desteklere Yönelme

- Maneviyata yönelmek (%9,0)
- Profesyonel yardım almak (%8,1)

Bu iki kalem daha sınırlı oranda tercih edilmiş olsa da, bireyin duygusal yüklerini doğrudan ele alma çabasını temsil eder. Gözle görülmeyen ama yoğun olan streslerle baş etmek için daha derinlemesine içsel çalışmayı işaret eder.

Katılımcıların çoğunluğu, yaşadıkları zorluklar karşısında pasif değil; aktif, yapıcı ve dışa dönük stratejiler geliştirmiştir. En sık başvurulan stratejiler arasında sosyal ilişkiler kurma ve kendini meşgul etme yer alırken, daha içe dönük ve terapötik yöntemlerin daha sınırlı kaldığı görülmektedir.

Bu tablo, bireylerin duygusal yükleri kontrol altına alma biçimlerinin kültürel yönelimler, erişim imkanları ve kişisel strateji tercihleriyle şekillendiğini göstermektedir. Psikolojik dayanıklılık yalnızca destek almakla değil; aynı zamanda yeni rutinler kurmak, anlamlı meşguliyetler üretmek ve bağ kurma cesaretiyle mümkündür.

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

DOÇ. DR. RUKİYE ÇELİK
YÜRÜTÜCÜ

PROF. DR. İLKER HÜSEYİN ÇARIKÇI
ARAŞTIRMACI

PROF.DR. ALİ MURAT ALPARSLAN
ARAŞTIRMACI

ARAŞTIRMA EKİBİ

DOÇ. DR. AHMET GÜNAY
ARAŞTIRMACI

DOÇ. DR. SEHER YASTIOĞLU
ARAŞTIRMACI

DR. ÖĞR. ÜYESİ ZAFER HAKLI
ARAŞTIRMACI

GENÇLİK ARAŞTIRMALARI
KOORDİNATÖRLÜĞÜ